

Úvod do studia geografie

Obsah přednášky

■ Úvodní informace ke studiu

- Masarykova univerzita
- Pedagogická fakulta
- katedra geografie
- předpoklady pro studium
- organizace výuky
- předměty a jejich registrace
- informační systém MU
- Knihovny, studovny, knižní katalogy
- Brno – univerzitní město

■ Úvod do studia geografie,

- Věda, paradigma, hypotéza, teorie, vědecký výzkum, vývoj vědy, vědecké metody
- Požadavky ke zkoušce, úkoly, otázky

Masarykova univerzita

odkaz WWW

- fakulty
- rektorát
- campus
- vedení univerzity
- senát
- Studenti
-

Informační systém

- IS.muni.cz
- Nutno se dobře obeznámit s fungováním IS.

Registrace předmětů

- Nutno si předměty registrovat na IS

Knihovny a studovny MU, Knihovna a studovna PdF MU

- Elektronické zdroje
- <http://library.muni.cz/>

Přehled el. zdrojů_IS

http://library.muni.cz/ezdroje/obor.php?lang=cs&id=28

Elektronické informační zdroje MU

Elektronické informační zdroje MU

E-zdroje > Dle oborů > Přírodní vědy > Vědy o Zemi >

Vědy o Zemi

..

- ***MU-PřF e-zdroje** [připojit] – kolekce elektronických zdrojů dostupných na PřF MU
- **Blackwell Synergy** [připojit] – fulltextové časopisy z nakladatelství Blackwell
- **ČASOPISY pro MU** [připojit] – portál všech vědeckých časopisů dostupných pro MU
- **Encyclopedia of Environmental Microbiology** [připojit] – elektronická encyklopedie z oblasti: Aeromicrobiology, Aquatic, Freshwater, Marine, Subsurface, Soil, Extreme Environments, Biodegradation, Public Health, Drinking Water, Wastewater, Biofilms, Biotechnology, Methodology
- **EnviroNetBase** [připojit] – databáze plných textů z oblasti ekologie a životního prostředí
- **ESPM - Environmental Sci & Pollution Management** [připojit] – soubor 14 databází z oblasti ekologie a životního prostředí
- **Fakta a data - portál životního prostředí ČR** [připojit] FREE – informace o stavu životního prostředí ČR
- **GEOBASE** [připojit] – bibliografická a abstraktová databáze z geografie, geologie, ekologie
- **GeoRef** [připojit] – geologická bibliografická databáze
- **Geoscience World** [připojit] – kolekce časopisů z oboru geologie a geografie
- **MEDLINE (Pubmed)** [připojit] FREE – Báze Medline, slovník MeSH a další služby od U.S. National Library of Medicine
- **NASA Astrophysics Data System** [připojit] FREE – Databáze referencí publikací a zároveň digitální knihovna astrofyziky
- **ProQuest - přírodní vědy** [připojit] – přírodovědné časopisy megazdroje ProQuest 5000
- **Science** [připojit] – časopis z oblastí přírodních věd
- **ScienceDirect** [připojit] – plné texty časopisů nakladatelství Elsevier
- **SpringerLINK - časopisy** [připojit] – vědecké a odborné časopisy nakladatelství Springer
- **SpringerLINK - historické archivy** [připojit] – plnotextové archivy vydavatelství Springer
- **Web of Science** [připojit] – citační a bibliografická časopisecká databáze
- **Wiley-časopisy** [připojit] – plné texty časopisů Wiley (medicína, přír. vědy)

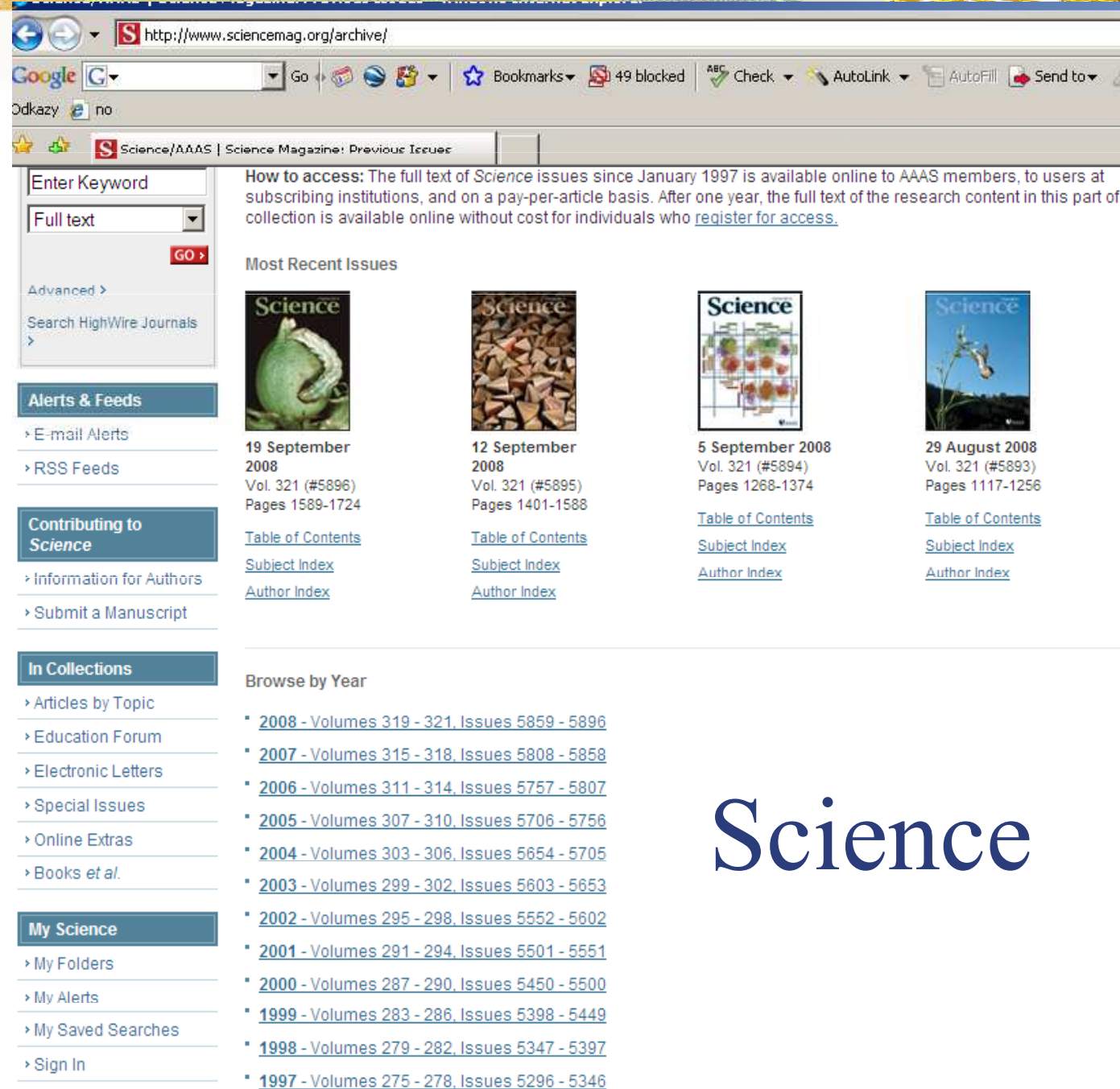
Legenda: – běžný zdroj – metazdroj – zdroj na vyzkoušení s omezenou dobou platnosti

Rozšířené hledání
Hledat

KIC MU
El. informační zdroje
El. časopisy

E-zdroje
Úvodní stránka
Aktuality
Zdroje podle:
– abecedy
– fakult
– oborů
– typů
Free-trials
Užitečné odkazy
Vzdálený přístup
–VPN
–proxy
–přístup z FNB
Test přístupu
Sledování změn RSS
Kontakt
English version

Science

The screenshot shows a web browser window with the URL <http://www.sciencemag.org/archive/>. The browser's address bar and search bar are visible. The page content includes a search section on the left with a text input field for keywords, a dropdown menu for search scope (set to 'Full text'), and a 'GO' button. Below the search section are several navigation menus: 'Alerts & Feeds' (with links for E-mail Alerts and RSS Feeds), 'Contributing to Science' (with links for Information for Authors and Submit a Manuscript), 'In Collections' (with links for Articles by Topic, Education Forum, Electronic Letters, Special Issues, Online Extras, and Books et al.), and 'My Science' (with links for My Folders, My Alerts, My Saved Searches, and Sign In). The main content area features a 'How to access' notice, a 'Most Recent Issues' section with four issue covers and their details, and a 'Browse by Year' section with a list of years from 1997 to 2008, each with a link to the corresponding volume and issue information.

<http://www.sciencemag.org/archive/>

Google G Go Bookmarks 49 blocked Check AutoLink AutoFill Send to

Science/AAAS | Science Magazine: Previous Issues

Enter Keyword
Full text
GO

Advanced >
Search HighWire Journals >

Alerts & Feeds

- > E-mail Alerts
- > RSS Feeds

Contributing to Science

- > Information for Authors
- > Submit a Manuscript

In Collections

- > Articles by Topic
- > Education Forum
- > Electronic Letters
- > Special Issues
- > Online Extras
- > Books et al.

My Science

- > My Folders
- > My Alerts
- > My Saved Searches
- > Sign In

How to access: The full text of *Science* issues since January 1997 is available online to AAAS members, to users at subscribing institutions, and on a pay-per-article basis. After one year, the full text of the research content in this part of collection is available online without cost for individuals who [register for access](#).

Most Recent Issues

Issue Date	Volume	Issue	Pages	Table of Contents	Subject Index	Author Index
19 September 2008	Vol. 321 (#5896)		Pages 1589-1724	Table of Contents	Subject Index	Author Index
12 September 2008	Vol. 321 (#5895)		Pages 1401-1588	Table of Contents	Subject Index	Author Index
5 September 2008	Vol. 321 (#5894)		Pages 1268-1374	Table of Contents	Subject Index	Author Index
29 August 2008	Vol. 321 (#5893)		Pages 1117-1256	Table of Contents	Subject Index	Author Index

Browse by Year

- [2008 - Volumes 319 - 321, Issues 5859 - 5896](#)
- [2007 - Volumes 315 - 318, Issues 5808 - 5858](#)
- [2006 - Volumes 311 - 314, Issues 5757 - 5807](#)
- [2005 - Volumes 307 - 310, Issues 5706 - 5756](#)
- [2004 - Volumes 303 - 306, Issues 5654 - 5705](#)
- [2003 - Volumes 299 - 302, Issues 5603 - 5653](#)
- [2002 - Volumes 295 - 298, Issues 5552 - 5602](#)
- [2001 - Volumes 291 - 294, Issues 5501 - 5551](#)
- [2000 - Volumes 287 - 290, Issues 5450 - 5500](#)
- [1999 - Volumes 283 - 286, Issues 5398 - 5449](#)
- [1998 - Volumes 279 - 282, Issues 5347 - 5397](#)
- [1997 - Volumes 275 - 278, Issues 5296 - 5346](#)

Science

Pedagogická fakulta

- umístění
- pracoviště fakulty
- vedení fakulty – děkan, proděkani
- senát
- studijní oddělení
- studovna a knihovna
- [odkaz WWW PdF](#)

Katedra geografie

- umístění
- personální složení
- struktura
- zaměření
- učebny
- výuka
- webové stránky

Studium zeměpisu na PdF MU

- bakalářský stupeň – tříleté st.
- Analytické disciplíny, metody
 - 1. r. úvod, repetitoria, metody, planetární geografie
 - 2.r.kartografie, geoinformatika, geografie obyvatel a sídel, geologie a geomorfologie, geografie výrobní sféry,
 - 3.r. klimatologie, geografie nevýrobní sféry, pedogeografie, biogeografie, obecná regionální geografie,
 - kompendium
 - Státní zkouška, obhajoba bakalářské práce
- magisterské studium – 2 roky
- Syntetické disciplíny a didaktika
 - regionální geografie, nauka o krajině, didaktika geografie
 - Státní zkouška, obhajoba diplomové práce

Obecné předpoklady pro studium zeměpisu

- morálně volní vlastnosti, zodpovědnost, houževnatost, ctižádost
- zájem o obor
- dobrá fyzická a psychická kondice

Konkrétní předpoklady pro studium

- velmi dobrá znalost geografie SŠ
- práce s PC, Word a Excel, powerpoint, příp. grafické programy,
- schopnost samostatně studovat a studium si organizovat

Zapojení se do geografického dění

- odborná práce na katedře, spoluúčast na velkých projektech, výzkumu, terénních mapováních a šetřeních
- fakultní projekty
- členství v České geografické společnosti a aktivní práce
- vlastní příprava akcí s geografickým obsahem (Studenti sobě)
- vedení geografických kroužků, pomoc při zeměpisné olympiádě, podpora organizování konference
- vlastní účast na soutěžích – SVOČ, GISáček,

Organizace výuky, školní rok, semestr, zkouškové období

- výuka v podzimním semestru: 15.9. – 19.12., 14 týdnů,
- Zkouškové období: 2.1. 2009 – 13.2. 2009.
- Výuka v jarním semestru: 16.2. – 22.5. 2009
- Zkouškové období: 25.5. – 3.7.,
- Prodloužené zk. obd. 1. – 11. 9. 2009
- Prázdniny: 22.12. 2008 – 1.1. 2009 a 7.7. – 31.8.

Formy výuky

- přednáška
- seminář
- cvičení
- terénní výuka
- Konzultace
- Exkurze
- Praxe
- Samostudium
- E-learning

Ověřování znalostí studenta

- průběžně ve výuce – otázky, úkoly na seminářích a cvičeních, písemné testy ohlášené, jejichž splnění (obvykle bodové hodnocení) je podmínkou získání zápočtu)
- prezentace a obhajoba písemné práce (např. seminární práce)

Ukončení předmětu, z

- zápočet – za splnění povinností během výukového období daného předmětu (učitel je na počátku semestru sdělí, např. odevzdání prací, referování, docházka, testy s min. počtem bodů apod.),
- zápočtový týden
- klasifikace: z, n, příp. klasifikovaný zápočet A - F

Ukončení předmětu, k, zk

- kolokvium (rozprava)
 - – splnil, nesplnil
- Zkouška,
 - různé formy – písemná, ústní, obojí, A – F
- Závěrečná státní zkouška
 - Komise, okruhy, obhajoba

Komunikace – oslovení a titul

- Oslovování učitelů na VŠ, tituly
- Prof. PhDr. Petr Chalupa, CSc.
- Doc. PaedDr. Eduard Hofmann, CSc.
- Doc. RNDr. Jaromír Kolečka, CSc.
- PhDr. et Mgr. Hana Svatoňová, Ph.D.
- RNDr. Daniel Borecký, CSc.
- PhDr. Dana Hubelová
- Mgr. et Ing. Libor Lněnička
- paní Kateřina Honigová - sekretářka

Komunikace student - učitel

- ústní, dle zásad chování, slušnost, univerzitní prostředí:
 - (zdravení, přednost ve dveřích, pomoc)
- písemné:
 - žádost – čistý formulář nebo list, smysluplný text, podpis
 - email – dopis, tj, dle zásad psaní dopisu (oslovení, vlastní sdělení, poděkování, rozloučení, jméno + student...semestru, kombinace

Bezpečnost

- ochrana sebe i majetku školy
- zákaz kouření v budovách
- zákaz účasti ve výuce pod vlivem alkoholu či omamných látek
- pozor na krádeže – svoje věci, učebny musí být po odchodu všech ihned uzamčeny nebo zakódovány

Oblečení

- během výuky:
 - ve škole
 - v terénu – vždy nutno přizpůsobit prostředí, myslet na možné změny počasí,
 - sportovní pevná obuv, šust'áková bunda, sport. kalhoty, funkční oblečení, batoh, jídlo a pití, příp. léky s sebou a upozornění učitele - handicap
- ústní zkouška- muži min. kravata nebo oblek, oblek
- písemná zkouška
- zápočet
- státní zkouška a obhajoba práce, slavnostní oblečení

Brno a jeho kulturní a sportovní život

- Brno – univerzitní město
 - MU,
 - Mendelova,
 - Veterinární a farmaceutická,
 - UO,
 - VUT

Úvod do studia geografie - osnova

- Datum, Jméno přednášejícího, Prozatímní návrh názvu přednášky
- 23.9., Dr. Hana Svatoňová, Ph.D., Úvod do studia geografie
- 30.9., Dr. Hana Svatoňová, Ph.D., Objekt geografie, struktura geografie
- 7.10., Prof. RNDr. Pavel Prošek, CSc., Česká antarktická stanice
- 14.10., Prof. RNDr. Jaromír Demek, DrSc., Geografie a výzkum
- 21.10. Doc. PaedDr. Eduard Hofmann, CSc. Mezinárodní charta geografického vzdělávání, výuka geografie
- 28.10.
- Státní svátek
- 4.11. Doc. Dr. Tadeusz Siwek, Csc., prezident české geogr. společnosti
- Mezinárodní geografická komunita a její organizace
- 11.11. Prof. Ing. Lubomír Lauermann, CSc., Kartografie, tvorba atlasů
- 18.11., Doc. RNDr. Jaromír Kolečka, CSc., Geografie v krajinném plánování
- 25.11. Doc. Dr. Marian Rybansky, CSc., Geografie a její význam pro armádu
- 2.12. Ing. Mgr. Libor Lněnička, Geografické myšlení
- 9.12. 8,00 Hvězdárna Mikuláše Koperníka, Multimediální pořad Kde se vzalo Brno + orientace na obloze + činnost hvězdárny
- 17.12. Dr. Hana Svatoňová, Ph.D., Písemný test, odevzdání sem. práce

Věda,
paradigma, hypotéza, teorie

„Geografie je vědou“

- „geografie je vědou“, co je to věda?
- Věda je nepřetržitý proces lidského poznávání přírody, společnosti, člověka, lidského myšlení a kultury.
- na rozdíl od běžného poznávání jde ve vědě o:
 - systematické
 - racionální
 - a metodické vyvozování
 - a zobecňování nových poznatků
- na základě abstraktního myšlení a teoretické činnosti.

Věda

- Věda nastoluje požadavek
 - obecného poznání, na základě něhož lze v nepřehledném světě
 - oddělit podstatné od nepodstatného
 - a určit obecně platné zákony.
- tyto zákony dovolují předvídat, předpovědi modelovat atd.

-
- Od novověku je věda založena na představě zákonitého (a matematizovatelného) chování skutečnosti,
 - která se odhaluje hypotézou,
 - ověřuje experimentem.
 - zobecňuje v teorii

PARADIGMA

- **určitý vědecký styl dané epochy či vědeckého společenství.**
- **para-deiknymi, z řečtiny doslova ukazovat-podle. Užívá se ve významu gramatického vzoru nebo obecně typického příkladu, kterým lze něco ilustrovat, vykázat, vyložit.**

Vývoj vědy

- teorie T.S. Kuhna o proměně věd:
- období platnosti paradigmatu je vystřídáno vědeckou revolucí
- paradigma – (z řec. příklad), souhrn všeobecně uznávaných teoretických a metodologických předpokladů, postupů v určité etapě vývoje vědeckého bádání

hypotéza

- Hypotéza, domněnka, předpoklad.
- výchozí, dosud ale neprokázané tvrzení, které se předkládá na zkoušku k ověření (experimentem, zkušeností).
- Pracovní hypotézy ukazují další cestu vědeckého zkoumání, mohou se stát základem vědecké teorie

TEORIE

Řádně doložené objasnění některého přírodního (sociálního) jevu, které zahrnuje fakta, zevšeobecněné zákony, logické dedukce a otestované dílčí hypotézy

Teorie není dohad nebo tušení,
ale vysvětlení vycházející z rozsáhlého
pozorování , experimentů a tvořivých úvah

Příklady:

- heliocentrická teorie,
- teorie deskové tektoniky,
- teorie evolučního vývoje organismů

Vědecký výzkum

Pozorování

Poznatky a fakta získaná pozorováním či měřeními.

Hypotéza

Předběžné prohlášení podstaty zkoumaného jevu, které je možné podrobit testování. Slouží ke stanovení komplexnějších závěrů a vysvětlení.

Testování

Proces znovuprovádění pozorování a různých experimentů vedoucí k potvrzení, upravení či zavrnutí testované hypotézy.

po mnoha
otestování
a podniknutých pokusech

Teorie

Důkazy řádně doložené vysvětlení některého jevu zahrnující fakta, obecné zákonitosti, logické dedukce a otestovanou hypotézu.

Kuhn

- T. S. Kuhn přinesl přesvědčivé argumenty i o tom, že pokrok vědeckého poznání není přímočarý,
- nýbrž že je čas od času přerušován zásadními zvraty – vědeckými revolucemi, při nichž dochází k revizi samotných základů dosavadního vědění. Vědecké poznání nesměřuje k nějaké jediné Pravdě o světě
- **Paradigma – vědecká revoluce – nové paradigma**
 - Podrobněji čas. Vesmír 9/2008,
 - Kniha T.S. Kuhn: Koperníkovská revoluce

Věda v euroamerické civilizaci

- Od dob antiky – zkoumání skrytých zákonů, které působí za viditelnou stránkou věci
- v euroamerické společnosti je od 17.st. privilegována věda oproti jiným formám poznání (mimovědní poznání)

Základní metody vědy

- vědecké pozorování
- analýza
- syntéza
- indukce
- dedukce

Vědy a jejich dělení

- Vědy se liší objektem studia, předmětem studia, metodami.
- Podle metod se vědy dělí:
 - formální (matematika a logika)
 - přírodní
 - humanitní
- Podle stupně obecnosti:
 - teoretické a aplikované

Geografie

- je založena na schopnosti geograficky myslet –
- tj. jasně formulovat nejrůznější prostorové vlastnosti geografických jevů , schopnost systematicky třídít, analyzovat, aplikovat geografické teorie, provádět syntézy, realizovat modely.
- není encyklopedická znalost geografických objektů a jejich prostorová lokalizace (jak je často prezentováno ve školské praxi, tj. ne jen KDE to je, ale i PROČ to tam je)

Geografie a její definice

- Geografie – věda zkoumající
 - zákonitosti vývoje krajinné sféry a jejích objektů,
 - zvláště vztahy územní diferenciaci a integrace
- věda studující prostorové rozšíření jevů v krajinné sféře Země, jejich vzájemnou interakci a vývoj v čase.
(Wikipedia)

Úkoly

1. seznámit se s webovými stránkami MU a PdF,
2. seznámit se s IS.MUNI.cz,
3. harmonogram akademického roku,
4. zjistit si, které podmínky je třeba splnit v daném roce – počet kreditů
5. zjistit si rozvrh
6. zpracovat si vlastní kalendář úkolů,
7. doplnit středoškolskou látku
8. mimoškolní vzdělávání – jazyky, PC, kultura, sport a další
9. vhodně organizovat svoje poznámky z přednášek a cvičení
10. projít si budovy PdF MU (tělocvična, hřiště, prodejna knih, občerstvení, katedry, studijní, děkanát).
11. navštívit studovnu PdF MU, zjistit , kde je geografická literatura, vyřídit si průkaz pro vypůjčování knih v PdF,
12. zjistit, kde jsou další univerzitní studovny a počítačové sály
13. doporučení: koupit si min. jeden dobrý atlas
14. zpracovat tuto přednášku